

AZ ÉLETMENTŐ HÓS TANÍTÓ

A Horthy Miklós-ut 141. számú fiúiskola igazgatója régi jegyzőkönyveket lapozgatva, rábukkant arra a kegyeletes megemlékezésre, mely Gál György tanító — önfeláldozó cselekedetét követő — haláláról emlékezett meg. — Igazgatónk ez eseményt most arcképének leleplezésével, emlékfa-ültetéssel emelte ki a feledés homályából, mert Gaál György nemes cselekedetének megismertetéséből olyan mély nevelő hatásokat lehet kiváltani, amelyek sok gyermeknél egész életre kiható jó eredménnyel lehetnek.

Az ünnepély a következőképpen folyt le.

A Hiszekegy elénklése után Horváth Lajos igazgató elmondta, hogy gyermekkorában a történelem-órán Nagy Lajos hősi tettei, harci dicsőségei csak bámulatot ébresztettek benne, de szívet nem indították meg. Mikor azonban azt hallotta, hogy Nagy Lajos, nem gondolva arra, hogy király, akinek nemzetéért élni kell, hanem saját élete kockáztatásával mentette ki az örvénnyel küszködő Szeredai nevű vitézét, akit azért küldött előre, hogy kísérelje meg, át lehet-e usztatni a megáradt patakon, — akkor mélyen meghatódott és nemcsak csodálni, de szeretni is megtanulta Nagy Lajost.

Nagy Lajos ezen cselekedetéhez hasonló volt Gaál György tanító önfeláldozó nemes tette is. Iskolánk közszeretében álló, megboldogult tanítója a háború kitörésekor nagy hazaszeretettől lángolva, kiment a harctérre, ahonnan sebesülve tért vissza. Felgyógyulása után újra az iskola padjai közé került. 1927 nyarán sovány és kiehézett pesti gyermekeket kísért nyaralásra Sajóvezdre, ahol az egyik napon a szokásos jókedvű lubickolás után, midőn a gyermekeknek el kellett volna hagyni a patakot, az egyik szófogadatlan gyermek, nem törődve jó tanítója intó szavával, beljebb ment s örvénybe került. Gaál György a kötelességét hiven teljesítő, önfeláldozó tanító, saját élete kockáztatásával gyorsan utána ugrott s nem gondolva saját édes gyermekeivel, kimentette az idegen, szófogadatlan gyermeket, — míg ő, a kiállott izgalmaktól, a túlerőtétéstől — csakhamar meghalt.

Hősi cselekedetével beköltözött a jóságos tanító-családba a bánat, a mélységes fájdalom és a gond, s kis fiacskái árván maradtak, fiatal felesége özvegyen, idős édesanyja pedig elvesztette egyetlen támaszát. A kimentett fiú családja pedig boldog volt, hogy gyermeküknek nem történt semmi baja.

Igazgatónk az esemény elmondása után felolvasta az egykorú újságcikkeket, amelyek erről a megható eseményről szóltak, majd így folytatta. Örülök, hogy ez, amit elmondtam, sem kitálat mese, sem a múlt századok kódós távolában történt esemény, hanem valóban megtörtént, szomorú történet, amely egyrészt intó, másrészt követendő példaként állhat előttetek.

Látjátok, kedves gyermekeim, nemcsak a háboruban, de a békés életben is hősöknek kell lennünk. Tegyetek ti is úgy, mint Gaál György tanító ur tett és hogy emlékéit, nemes tettét el ne feledjük, kitesszük arcképét és azt az osztályt, amelyben tanított, most emléktáblával jelöljük meg s elnevezzük Gaál György-teremnek.

Ima és a bánattól sujtott családtagok üdvözlése után az ön-feláldozó hős tanító árvája, Miklós, iskolánk kedves, volt tanítványa köszönte meg a megható megemlékezést.

Utána a magasabb osztályok növendékei kivonultak a kertbe, elültették az emlékfát s azt Gaál György emléktáblával jelölték meg.

A kegyeletos ünnepséget felhasználtuk fogalmazási feladat iratására s hisszük, hogy tanítványaink lelkében kitörülhetetlen nyomot hagyott az iskola közszeretében állott, felejthetetlen példát adó, volt tanítójának önzetlen, önfeláldozó tette, nemes cselekedete.

Ugy érzem — függetlenül attól, — ismerték-e vagy nem, Gaál György tanító!, szerte az ország minden iskolájában adódik alkalom, hogy a tanítás keretében, akár előkészítésnél, akár alkalmazásnál elmondjuk e megrendítő, lelket mélyen megrázó hősi cselekedetet, e szomorú kötelességteljesítést, amely egészen a halálig kísérte boldogult kartársunkat. Ez a történet bizonyosan megtanít sokakat arra, hogy „első szóra szótfogadj!”

Budapest.

Barabás Ilona.

Elesett hősök ébredjetek...

Ébredjetek, kik százezer csatában
Hiába haltatok meg e szent honért,
— Testvérek, hősök, katonák —
Tinéktek adjuk a habért!

Ébredjetek, ha majd az új csatákra
Szólit bennüket a rézkürtök szava,
— Testvérek, hősök, katonák —
Majd akkor jöjjetek hazá!

Segítsetek a végső győzelemre,
Mert vagy ismét naggyá s boldog lesz honunk,
— Testvérek, hősök, katonák —
Vagy érte mi is — meghalunk!

vitéz Rózsás József.

(Négyeskarra megzenésítette Sásdyné Schack Manka és Kern Elemér alezredes.)